



DEBRECENI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZATA



DEBRECENI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

A Debreceni Tankerületi Központ KLIK/082/3883-17/2017. (06.16.) szabályzata

A Debreceni Tankerületi Központ Munkavédelmi szabályzata

Készítette:

Debrecen, 2017. június 16.



Papp
.....

Pappné Gyulai Katalin
tankerületi igazgató

Debreceni Tankerületi Központ

A Debreceni Tankerületi Központ jelen Szabályzatát az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés 9. pontjában biztosított középírányítói hatáskörömben eljárva, a Klebelsberg Központ Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 61/2016. (XII. 29.) EMMI utasítás 40. §-a alapján jóváhagyom:

Budapest, 2017. *június* „*2017.*”



Solti Péter
.....
dr. Solti Péter

elnök

Klebelsberg Központ

Handwritten signature

Tartalom

I. FEJEZET.....	5
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	5
1. A munkavédelem fogalma.....	5
2. A szabályzat célja	5
3. A szabályzat tárgyi hatálya.....	5
4. A szabályzat személyi hatálya	5
5. A szabályzat területi hatálya.....	5
6. Felelősség a szabályzat felülvizsgálatáért és betartásáért.....	5
II. FEJEZET	6
A TANKERÜLETI KÖZPONT VESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA SOROLÁSA, A MUNKABIZTONSÁGI SZAKTEVÉKENYSÉG ELLÁTÁSA ÉS A MUNKAVÉDELMI FELADATOK ÜGYRENDJE	6
7. Veszélyességi osztályba sorolás	6
8. Munkabiztonsági szaktevékenység.....	6
9. A tankerületi központ vezetői és az intézményvezetők munkavédelmi feladatai.....	7
III. FEJEZET	10
AZ ALKALMAZÁS MUNKAVÉDELMI FELTÉTELEI	10
10. Személyi alkalmasság.....	10
11. Pályaalkalmassági vizsgálat.....	10
12. Munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat.....	10
13. Előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat.....	10
14. Időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálat	11
15. Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálat	11
16. A sérülékeny csoportokra vonatkozó szabályozás.....	12
IV. FEJEZET	12
MUNKAVÉDELMI OKTATÁS	12
17. A jogviszonyt létesítő munkavállalók (előzetes) munkavédelmi oktatása	12
18. Időszakos (ismétlő) munkavédelmi oktatás.....	12
19. Rendkívüli munkavédelmi oktatás	13
20. Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételei.....	13
V. FEJEZET	14
MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK.....	14
21. Általános magatartási szabályok.....	14
22. Munkavállaló kötelességei.....	14
23. Munkavállaló jogai	15
24. Munkavégzés tárgyi feltételei.....	15

25. Dohányzóhelyek kialakítása	16
26. Munkaeszközök biztosítása	17
27. Idegen szervezetek és személyek tevékenysége a tankerületi központ területén.....	17
VI. FEJEZET	18
MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSOK RENDJE	18
28. Üzembe helyezési eljárás, újraindítás	18
29. Technológiai, kezelési utasítások kidolgozásának rendje.....	19
30. A gépek biztonsági követelményei.....	19
31. Munkavédelmi ellenőrzés.....	19
32. Alkoholos állapot ellenőrzésének rendje	19
33. Kéziszerszámok ellenőrzése	20
34. A villamos berendezések felülvizsgálata.....	20
35. Ellenőrző felülvizsgálatok	20
36. Időszakos ellenőrző felülvizsgálat.....	20
VII. FEJEZET	21
A TANKERÜLETI KÖZPONTBAN BEKÖVETKEZETT MUNKABALESETEK, FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK KIVIZSGÁLÁSÁNAK ÉS NYILVÁNTARTÁSÁNAK SZABÁLYAI	21
37. Általános rendelkezések	21
38. Munkabalesetek nyilvántartása.....	21
39. Munkabalesetek bejelentése	22
40. Kárigényrendezés	22
VIII. FEJEZET MUNKAVÉDELMI ÉRDEKEGYEZTETÉS, ÉRDEKKÉPVISELET	22
IX. FEJEZET.....	23
MENTÉSI TERV, RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK	23
X. FEJEZET	24
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	24
41. A munkavédelemre vonatkozó fontosabb jogszabályok	25
A képernyős munkahely kialakításának minimális követelményei.....	26
42. Berendezések	26
43. Környezet.....	26
44. Ember-gép kapcsolat	27
A takarítás munkavédelmi követelményei	28
45. Veszélyforrások	28
46. Munkaeszközök	30
47. Speciális eszközök.....	31

A munkavédelemről szóló módosított 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Mvt.) 2. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Munkavédelmi Szabályzat kiadásáról az alábbiak szerint rendelkezem.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A munkavédelem fogalma

1. § A Munkavédelmi Szabályzat (a továbbiakban: Mvsz.) alkalmazásában munkavédelem a szervezett munkavégzésre vonatkozó munka-egészségügyi és munkabiztonsági követelmények, valamint e célnak megvalósítására szolgáló szervezési, intézményi előírások rendszere és azok végrehajtása.

2. A szabályzat célja

2. § A szabályzat célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása, a munkavállalók életének, egészségének és testi épségének védelme.

3. A szabályzat tárgyi hatálya

3. § Az Mvsz. a Debreceni Tankerületi Központ (a továbbiakban: tankerületi központ) teljes működésére vonatkozóan szabályozza az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzést, munkakörülményeket az irányadó jogszabályokban foglaltaknak és a szabványokban előírtaknak megfelelően. Kiemelten az Mvt. és annak végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján állapítja meg a tankerületi központ belső munkavédelmi rendjét, követelményeit, a munkavállalók jogait, kötelezettségeit valamint az eljárási szabályokat.

4. A szabályzat személyi hatálya

4. § Az Mvsz. személyi hatálya kiterjed a tankerületi központtal közszolgálati jogviszonyban álló tisztviselőkre, munkaviszonyban álló munkavállalókra, közfoglalkoztatottakra, valamint az egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottakra (a továbbiakban: munkavállalók). Az eltérő külön rendelkezések figyelembevételével az Mvsz-t kell alkalmazni a tankerületi központ területén tartózkodókra, tanulóakra, látogatókra, a munkavégzés hatókörében tartózkodókra, továbbá az egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony alapján munkát vállaló dolgozókra, valamint a szerződés alapján munkát végző, más gazdálkodó szervezet munkavállalóira.

5. A szabályzat területi hatálya

5. § Az Mvsz. hatálya kiterjed a Debreceni Tankerületi Központ egész területére, épületeiben lévő munkahelyeire (intézmények helyiségei, irodák, műhelyek, irattár) továbbá mindazon külső munkahelyre, ahol munkavállalók a tankerületi központ megbízásából munkát végeznek.

6. Felelősség a szabályzat felülvizsgálatáért és betartásáért

6. § (1) A Mvsz-t szükség szerint, de legalább évenként felül kell vizsgálni és a szükséges módosításokat minden évben végre kell hajtani.

(2) Az Mvsz-ben foglaltakat köteles a tankerületi központ minden munkavállalója betartani és azok megfelelő végrehajtását folyamatosan ellenőrizni.

(3) Az Mvsz-ben előírt kötelezettségek teljesítésének elmulasztása, megszegése a cselekmény vagy annak következményeként bekövetkezett esemény súlyától függően, fegyelmi, szabálysértési, illetve büntetőjogi eljárást von maga után.

II. FEJEZET

A TANKERÜLETI KÖZPONT VESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA SOROLÁSA, A MUNKABIZTONSÁGI SZAKTEVÉKENYSÉG ELLÁTÁSA ÉS A MUNKAVÉDELMI FELADATOK ÜGYRENDJE

7. Veszélyességi osztályba sorolás

7. § (1) Az Mvt. és a végrehajtására kiadott rendelet értelmében - tevékenysége alapján - a Debreceni Tankerületi Központ veszélyességi osztályba sorolása: III/c.
- (2) A tankerületi központ a munkabiztonsági szaktevékenység elvégzését külső szolgáltatóval biztosítja.

8. Munkabiztonsági szaktevékenység

8. § Munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül:
- a) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat a munkavédelmi üzembe helyezéshez.
A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat, annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, munkakörnyezeti feltételeknek, valamint teljesíti az Mvt. 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket.
 - b) Munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia soron kívüli ellenőrzése.
A munkahelyet, az egyéni védőeszközt, a munkaeszközt, a technológiát a munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be. Az ellenőrzés elvégzéséig annak üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani.
 - c) Az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének írásbeli meghatározására külön szabályzatban kerül sor.
 - d) A súlyos munkabaleset, valamint az olyan - munkaeszköz, illetve technológia által okozott - munkabaleset kivizsgálása, amely kettőnél több személy egyszerre (egy időben) azonos helyen történő sérülését vagy más egészségkárosodását okozta.
 - e) Az időszakos biztonsági felülvizsgálat.
A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes technológiát és az Mvt. 21. § (2) bekezdésében meghatározott veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek időszakos biztonsági felülvizsgálatát jogszabály, szabvány vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja. A veszélyes technológia vizsgálatát szakirányú munkabiztonsági szakértő végezheti.
 - f) A kockázatfelmérés és értékelés.
A munkáltató köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra, készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. Az értékelés alapján olyan megelőző intézkedéseket szükséges hozni, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását, beépülnek a munkáltató valamennyi irányítási szintjén végzett tevékenységbe.
 - g) A megelőzési stratégia munkabiztonsági tartalmának kidolgozása.

Egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakítása, amely kiterjed a munkafolyamatokra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására.

- h) Közreműködés mentési terv munkabiztonsági és munka-egészségügyi tartalmának készítésében. Rendellenes körülmények kialakulása esetére - amikor a szabályos üzemvitelre vonatkozó biztonsági előírások nem tarthatók be - a munkahely jellegére, helyzetére, kiterjedésére valamint a veszélyforrások hatására, továbbá a munkavégzés hatókörében tartózkodókra is tekintettel, mentési tervet kell készíteni és ehhez a szükséges személyeket ki kell jelölni.

9. A tankerületi központ vezetői és az intézményvezetők munkavédelmi feladatai

9. § (1) A Debreceni Tankerületi Központ igazgatójának munkavédelmi feladatai:
- a) Az Mvt. 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítja a tankerületi központban az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményeket, a környezet megővését, az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
 - b) A tankerületi központ munkavédelmére vonatkozó követelményeket Munkavédelmi Szabályzatban határozza meg, amelynek betartását folyamatosan ellenőrizteti. Gondoskodik az Mvsz. szükség szerint, de legalább évente történő felülvizsgálatáról és módosításáról.
 - c) Meghatározza a tankerületi központ vezetőinek, az intézményvezetőknek és munkavállalóinak munkavédelmi feladatait, a feladatok végrehajtásának ellenőrzési módját. A tankerületi központ munkavédelmi tevékenységének gyakorlati végrehajtását, irányítását és folyamatos ellenőrzését külső szolgáltató útján biztosítja.
 - d) Évente a tankerületi központ különböző munkahelyein, működési helyein (intézmények) munkavédelmi szemlén győződik meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények meglétéről.
 - e) Lehetővé teszi a munkavédelmi feladatokat ellátó külső szolgáltató részére, hogy betekintsen mindazon ügyiratokba, tervekbe és anyagokba, amelyek érintik a tankerületi központ munkavédelmi körülményeit.
 - f) Dönt a munkavállalók munkavédelemmel kapcsolatos észrevételeinek elbírálásáról.
 - g) Intézkedik a munkabalesetek helyszíni kivizsgálásához szükséges tárgyi feltételek biztosítására.
 - h) Segíti a felettes, illetve felügyeleti szervek ellenőrzését, előírásaiknak eleget tesz.
 - i) Intézkedik a szervezeti egységek munkahelyi kockázatértékelésének elvégzéséről és évenkénti felülvizsgálatáról.
 - j) Szükség esetén rendkívüli munkavédelmi ellenőrzést rendel el.
 - k) Gondoskodik arról, hogy a tankerületi központhoz tartozó összes köznevelési intézmény köteles megalkotni a saját munkavédelmi szabályzatát, ami tartalmazza az adott köznevelési intézmény speciális munkavédelmi szabályait is.
- (2) Az igazgató akadályoztatása és távolléte esetén munkavédelmi feladatait a gazdasági vezető látja el.
10. § Az intézményvezetők munkavédelmi feladatai:
- a) Saját hatáskörükben kötelesek az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzést és a környezetük védelmét - a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban - biztosítani.

- b) Az irányításuk alá tartozó szervezeti egységek munkájának megszervezésekor érvényesíteniük kell a munkavédelmi követelmények megvalósítását, valamint azok rendszeres ellenőrzését.
- c) Rendszeresen ellenőrzik az irányításuk alá tartozó munkahelyeket és munkavállalókat. Veszély esetén kötelesek azonnal intézkedni a veszélyeztetett munkavállaló biztonságos helyre távozásáról, a hiányosság megszüntetéséről, a munkaeszköz üzemeltetésének leállításáról a munkavédelmi szakértő értesítése mellett.
- d) Közreműködnek a munkabalesetek kivizsgálásában.
- e) Kötelesek a munkavégzéstől haladéktalanul eltiltani azt a munkavállalót, aki:
 - ea) kötelező orvosi vizsgálaton nem vesz részt, vagy
 - eb) figyelmeztetés ellenére az egyéni védőfelszerelést nem használja,
 - ec) munkahelyén alkoholtól befolyásolt állapotban tartózkodik.
- f) Kötelesek a tudomásukra jutott rendellenességeket haladéktalanul megvizsgálni és megszüntetésükről intézkedni. Ha az meghaladja hatáskörüket az ügyben, a tankerületi igazgató intézkedését kérik, a munkavédelmi szakértő egyidejű értesítése mellett.

11. § A Beszerzési, üzemeltetési és pályázati osztály vezetőjének feladatai:

- a) Gondoskodik a munkavédelmi oktatások megszervezéséről és a munkavédelmi helyzet folyamatos figyelemmel kíséréséről.
- b) Gondoskodik az egyéni védőeszközök, védőruhák beszereztetéséről, elszámolásuk, kiadásuk, nyilvántartásuk rendjének kialakításáról.
- c) Végzi a munkavédelmi szabályzat hatályosságának és naprakészségének vizsgálatát.
- d) Biztosítja a munkavállalók számára előírt tisztálkodási szereket.
- e) Felelős a létesítmények egészséget nem veszélyeztető és biztonságos kialakításáért, azok szükség szerinti karbantartására, felújítására illetve korszerűsítésére javaslatot tesz.
- f) Intézkedik a munkavédelmi szemléken feltárt - hatáskörébe tartozó- hiányosságok megszüntetéséről.
- g) Gondoskodik a járművek időszakos karbantartásáról, vizsgáztatásáról.
- h) Köteles a többszöri balesetet okozó gépjármű vezetőt, soron kívüli pályaalkalmassági vizsgálatra küldeni.
- i) Gondoskodnia kell az előírt pályaalkalmassági vizsgák - szükség esetén, a soron kívüli alkalmassági vizsga - elvégeztetéséről.
- j) Megszervezik a munkavállalók előzetes és ismétlődő munkavédelmi oktatását.

12. § A jogi és személyügyi osztály vezetőjének munkavédelmi feladatai:

- a) Gondoskodik az alkalmazásban álló kormánytisztviselők és munkavállalók előzetes, időszakos valamint soron kívüli munka-egészségügyi vizsgálatáról és nyilvántartásáról.

13. § (1) A tankerületi központ külső, munkavédelmi szolgáltatójának feladatai:

- a) Általános feladata az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények, munkavégzés területén a jogszabályok, szabványok, belső utasítások teljesítésének megszervezése, ellenőrzése, kezdeményezése.
- b) Közreműködik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeinek biztosításában:
 - ba) részt vesz az üzembe helyezési eljárások lefolytatásában,
 - bb) részt vesz az időszakos biztonsági felülvizsgálatok lefolytatásában,

- bc) a soron kívüli megfelelési vizsgálatok elvégzését ellenőrzi,
- bd) a szükséges érintésvédelmi mérések és szabványossági vizsgálatok elvégzését figyelemmel kíséri.
- c) Gondoskodik a munkavédelmi ellenőrzések végrehajtásáról, tájékoztatja az érintett vezetőket a feladatokról, figyelemmel kíséri a teljesítést. Folyamatosan beszámol a teljesítéséről a tankerületi központ illetékes vezetői részére.
- d) Folyamatosan végzi az új belépők munkavédelmi oktatását valamint az ismétlődő, időszakos oktatásokat. Gondoskodik a megfelelő oktatási tematika kidolgozásáról.
- e) Teljesíti a munkabalesetek bejelentésére, kivizsgálására és nyilvántartására vonatkozó jogszabályi kötelezettségeket:
 - ea) a balesetek jellegéről állásfoglalást készít az adott szervezeti egység vezetője részére,
 - eb) ellenőrzi a munkahelyeken rendszeresített munkavédelmi, oktatási naplók vezetését,
 - ec) részt vesz a munkabalesetek, súlyos munkabalesetek kivizsgálásában,
 - ed) elkészíti a munkabaleseti jegyzőkönyvet,
 - ef) teljesíti a súlyos munkabalesetek esetén a hatóság részére történő jelentési kötelezettséget,
 - eg) az Mvt. 23. § (2) bekezdése szerinti esemény során - munkabaleset bekövetkezésétől függetlenül - külön vizsgálja a műszaki megfelelést, az adott munkahely vezetőjének bevonásával,
 - eh) javaslatot tesz a munkáltatói intézkedésekre a munkahely vezetőjével egyetértésben,
 - ei) megszervezi az intézkedések végrehajtásának ellenőrzését,
 - ej) véleményével segíti a munkabalesetekkel kapcsolatos kárigények rendezését.
- f) Folyamatosan ellenőrzi az adott munkahely vezetőjének bevonásával:
 - fa) a munkavállalók rendelkeznek-e előzetes, időszakos orvosi alkalmassági vizsgálat megfelelő eredményével,
 - fb) a munkavállalók munkavédelmi felkészítése megfelelő-e,
 - fc) az egyéni védőeszköz használatot,
 - fd) a munkahelyi rendet, tisztaságot, a közlekedési utakat,
 - fe) a munkaeszközök állapotát szemrevételezéssel,
 - ff) a tűzgyújtási és dohányzási tilalom megtartását,
- g) Szükség esetén műszeres vizsgálatokat végeztet a veszélyforrások mértékének meghatározására.
- h) Együttműködik a munkavédelmi hatósággal, figyelemmel kíséri az ellenőrzések eredményeként hozott intézkedések, határozatok végrehajtását, tájékoztatja a hatóságot a teljesítésekről, szükség esetén adatokat szolgáltat.
- i) Külön kérésre részt vesz a tankerületi központ telephelyeit érintő építési felújítások, beruházások megkezdése előtt a terület átadás- átvételén, a műszaki átadáson és a használatbavételi eljáráson. Munkavédelmi szemlét tarthat a kivitelezés szakaszában, ahol a tankerületi központ telephelyein folyamatos oktatás mellett történik a felújítás, beruházás.
- j) Feljegyzést készít a munkavédelmi észrevételeiről. Intézkedik a biztonságos és az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek megvalósítására. Közreműködik a személyek testi épségére, egészségére és a vagyoni vonatkozó biztonsági követelmények érvényre juttatásában. A tankerületi központ területén történő építési felújítási, beruházási

munkáknál megbízása esetén ellátja, a biztonsági és egészségvédelmi koordinátori feladatokat. Véleményezi, illetve kiegészíti a biztonsági és egészségvédelmi tervben foglaltakat a tankerületi központ sajátosságainak figyelembevételével.

- k) Részt vesz a munkahelyi kockázatértékelés folyamatában és az indokolt esetben történő felülvizsgálatában.
- l) Javaslatot tesz az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjére vonatkozó szabályzat tartalmára.
- m) Megvizsgálja a munkavállalók munkavédelemmel kapcsolatos panaszait, egyedi kérelmeit, és az intézkedésre javaslatot tesz a tankerületi igazgató részére.
- n) Rendszeres kapcsolatot tart a munkavédelmi hatósággal és a foglalkozás - egészségügyi szolgáltatást ellátókkal.
- o) Az intézmények bármely helyiségében minden előzetes bejelentés nélkül munkavédelmi ellenőrzést tarthat.
- p) Veszély elhárítása végett berendezés, gép, tároló hely működésének felfüggesztését kezdeményezheti a tankerületi központ igazgatójánál, a Beszerzési, üzemeltetési és pályázati osztály vezetőjénél illetve az intézményvezetőknél.
- q) Az adott intézmény vezetőjénél kezdeményezheti az ittas, vagy a védőfelszereléseket ismételt felszólítás ellenére sem használó dolgozónak a munkahely, az adott létesítmény elhagyását.

III. FEJEZET

AZ ALKALMAZÁS MUNKAVÉDELMI FELTÉTELEI

10. Személyi alkalmasság

14. § A munkavállaló alkalmazásának alapfeltétele:

- a) megfelelő egészségi állapot a munkakör ellátásához,
- b) a feladatának ellátásához szükséges képzettség, ismeret, készség és jártasság.

11. Pályaalkalmassági vizsgálat

15. § Az illetékes miniszter meghatározott munkaköröknél a foglalkoztatást pályaalkalmassági vizsgálatához kötheti.

12. Munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat

16. § A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, amelynek ellátására egészségileg alkalmas, rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.

13. Előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat

17. § (1) Új munkavállalók felvételekor - a munkavégzés megkezdését megelőzően - vagy más munkakörbe való áthelyezéskor minden munkavállaló részére kötelező az előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat.

(2) A vizsgálatok elvégzéséről a tankerületi központ köteles gondoskodni.

(3) Amennyiben a munkavállaló a vizsgálat során a rejtett betegségét, egészségügyi problémáját eltitkolja, abban az esetben annak minden következménye őt terheli.

- (4) Munkavállalónak jogában áll az I. fokon megállapított orvosi alkalmasságával szemben fellebbezni a vizsgálatot végző szervnél az 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet alapján.
- (5) A munkavállaló csak egészségi állapotának megfelelő munkakörben foglalkoztatható.
- (6) Munkavégzésre irányuló jogviszony feltétele, az alkalmasság előzetes orvosi vizsgálati eredménnyel történő bizonyítása.
- (7) Az orvosi vizsgálatra utaltak nyilvántartása, a vizsgálatra való elküldés a tankerületi központ humánpolitikai referenseinek feladata.
- (8) A munkavállaló orvosi vizsgálatra történő beutalása a tankerületi központ Foglalkozás egészségügyi orvosi vizsgálatok rendjének szabályzata alapján történik.

14. Időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálat

18. § (1) A közszolgálati és egyéb munkaviszony fennállása alatt a munkaköri alkalmasság újbóli elbírálása céljából, időszakos orvosi vizsgálatra kell küldeni a munkavállalókat. Az időszakot, a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 6. § (1) - (2) bekezdésben előírtak figyelembe vételével a személyügyi osztály a foglalkozás - egészségügyi tevékenységet ellátó orvos, intézmény közreműködésével és írásbeli javaslata alapján állapítja meg.
- (2) Időszakos orvosi vizsgálatra utaltak vizsgálatra való küldését (gyakoriságát) a tankerületi központban a humánpolitikai referensek végzik minden munkakört érintően.
 - (3) Az időszakos orvosi vizsgálat tényét és idejét a vizsgálatot végző orvos igazolja, amely igazolás másolatát a munkavállaló a személyügyi osztály részére köteles leadni.
 - (4) Az időszakos alkalmassági vizsgálatot végző orvos a munkavállaló vizsgálatának eredménye alapján, az újabb időszakos alkalmassági vizsgálatra az előírtnál rövidebb időt is megállapíthat.
 - (5) Az időszakos orvosi vizsgálat, „alkalmas” eredménye, feltétele a további alkalmazásnak.
 - (6) Az időszakos orvosi vizsgálat, nem megfelelő eredménye esetén, a munkavállalót a korábbi munkaköréből fel kell függeszteni, és az egészségi állapotának megfelelő munkakörbe kell áthelyezni.
 - (7) Ideiglenesen alkalmasnak minősített munkavállalót a munkáltató a megjelölt időpontban köteles alkalmassági vizsgálatra küldeni,
 - (8) Azt a munkavállalót, aki a kötelező alkalmassági orvosi vizsgálaton - saját hibájából - nem vesz részt, a további munkavégzéstől a vizsgálaton való megjelenésig el kell tiltani a munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek.
 - (9) Gépjárművezetői munkakörben foglalkoztatottaknál, az időszakos vizsgálat során a közúti járművezetők pályalkalmassági vizsgálatáról szóló rendeletet kell figyelembe venni. A munkavállaló a rendelet előírása szerint tartozik időszakos orvosi vizsgálaton részt venni.

15. Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálat

19. § (1) A munkáltató kötelezheti a munkavállalót, hogy az adott munkakör ellátásához szükséges alkalmasságának elbírálása miatt - az időszakos orvosi vizsgálatra megállapított időpont előtt, illetőleg az esetenkénti orvosi vizsgálatától függetlenül - soron kívüli orvosi vizsgálatnak vesse alá magát.
- (2) A munkavállaló egészségügyi ellátását végző orvos indítványára a munkáltató köteles a munkavállalót haladéktalanul alkalmassági vizsgálatra küldeni.
 - (3) A munkavállalót - kérelmére - a munkáltató köteles soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálatra küldeni.

16. A sérülékeny csoportokra vonatkozó szabályozás

20. § (1) Sérülékeny csoport az a munkavállalói kategória, amelybe tartozó munkavállalókat testi, lelki adottságaik, állapotuk következtében a munkavégzéssel összefüggő kockázatok fokozottan fenyegetnek, illetve akik maguk is fokozott kockázatot jelenthetnek munkavégzésük során.

(2) A sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók

- a) fiatalkorúak,
- b) terhes nők,
- c) nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák,
- d) idősödők,
- e) megváltozott munkaképességűek.

(3) A sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók esetében az alkalmazásnál és az alkalmasságnál figyelembe kell venni a 33/1998. {VI. 24.) NM rendelet 8. és 9. számú mellékletében foglaltakat.

(4) Terhes nők, nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák alkalmazása esetén, a munkakörnyezetben jelen lévő tényezők esetében a munkáltató köteles kockázatbecslést végezni és annak eredménye alapján kell megtenni azokat az intézkedéseket, amelyekkel a fenti munkavállalók egészségét és biztonságát garantálni tudja.

(5) Idősödő munkavállaló foglalkoztatásánál fokozottan törekedni kell a munkának a munkavállaló munkaképességéhez való igazítására.

IV. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS

17. A jogviszonyt létesítő munkavállalók (előzetes) munkavédelmi oktatása

21. § (1) A tankerületi központnál munkaviszonyt, közszolgálati jogviszonyt létesítő valamennyi munkavállaló részére a munkakör, és a tevékenység biztonsági, egészségügyi kockázatainak figyelembevételével, elméleti - szükség esetén pedig - gyakorlati munkavédelmi oktatást kell tartani.

(2) Az elméleti oktatást a munkába állás előtt, de legkésőbb munkába álláskor kell megtartani. Az oktatást a tankerületi központtal szerződéses viszonyban levő külső szolgáltató végzi.

(3) A munkavédelmi oktatás minden formáját munkaidőben kell megtartani, és annyi időt kell biztosítani, ami a tananyag elsajátítását lehetővé teszi.

(4) A jogviszonyt létesítő, vagy más szervezeti egységből áthelyezett munkavállalókat legalább egy óra elméleti munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.

(5) A munkavállaló szakképzettsége alapján elvárható alapvető munkabiztonsági ismereteket az oktatás során nem kell részletesen ismertetni. Az oktatás tényét dokumentálni kell.

18. Időszakos (ismétlő) munkavédelmi oktatás

22. § (1) A tankerületi központ munkavállalóit a munkavégzésük során érhető ártalmakra és veszélyekre kiterően, figyelemmel a kockázatértékelésben feltárt veszélyekre, legalább két évente ismétlődő oktatásban kell részesíteni. Az oktatást a tankerületi központtal szerződéses viszonyban levő külső szolgáltató végzi.

(2) Amennyiben a munkavállaló hivatali elfoglaltsága, szabadsága vagy munkaképtelensége miatt az oktatási terv szerinti időpontban az oktatáson nem tud részt venni, a munkába állását követő egy héten belül köteles jelentkezni pótoktatásra. A távolmaradás okát, a nyilvántartás, megjegyzés rovatába kell bejegyezni.

(3) Az oktatást végzőnek, az oktatás után írásban vagy próbaszerű visszakerdezéssel kell meggyőződni, hogy a munkavállaló a tevékenységével összefüggő munkavédelmi ismereteket megfelelő készséggel, illetve jártassággal ismeri, és ezeket alkalmazni tudja. A visszakerdezés módját, és eredményét az "Oktatási nyilvántartás "-ban dokumentálni kell.

(4) Amennyiben az ismeretek elsajátítása nem kielégítő, a hiányos ismereteket újból kell oktatni.

19. Rendkívüli munkavédelmi oktatás

23. § (1) Rendkívüli munkavédelmi oktatást kell tartani:

- a) munkahely, munkakör vagy tevékenység változásakor,
- b) hat hónapot meghaladó folyamatos távollét után újbóli munkába álláskor,
- c) az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés helyi körülményeinek változásakor,
- d) új irodai gép, gépjármű, berendezés üzembe helyezésekor,
- e) bekövetkezett súlyos munkabaleset esetén,
- f) a munkavégzésre vonatkozó szabályok súlyos megsértése miatt munkabalesetet szenvedett munkavállaló részére,
- g) sérüléssel nem járó, de a munkavállalók testi épségét veszélyeztető esemény bekövetkezése után, ha az tanulságot szolgálhat hasonló események megelőzéséhez,
- h) a tankerületi központ igazgatója, a közvetlen vezetők munkavédelmi szempontból indokolt esetben.

(2) Az oktatás után írásban vagy próbaszerű visszakerdezéssel kell meggyőződni, hogy a munkavállaló a munkavédelmi ismereteket megfelelő készséggel és jártassággal elsajátította, és ezeket alkalmazni tudja. A visszakerdezés módját, és eredményét az "Oktatási nyilvántartásban dokumentálni kell.

20. Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételei

24. § (1) Elsősegélynyújtás tárgyi- és személyi feltételeit, a tankerületi központ működési helyein (intézményeiben) az illetékes szervezeti egység vezetője köteles meghatározni (mentőláda elhelyezése, kijelölt neve, hol található, stb.).

(2) Minden munkahelyet - a létszámnak és a munka jellegének megfelelően el kell látni elsősegélynyújtó eszközzel.

(3) Elsősegélynyújtó felszerelést jól látható helyen, könnyen elérhető, segítségnyújtásra alkalmas helyen kell készenlétben tartani.

(4) A mentőfelszerelés pótlását a kijelölt kezelőszemélynek kell kezdeményezni.

(5) Az elsősegélynyújtó felszerelést a rendeltetéstől eltérő célra felhasználni tilos.

(6) Az elsősegélynyújtó felszerelés beszerzéséről a Beszerzési, üzemeltetési és pályázati osztály gondoskodik.

(7) Az elsősegélynyújtás elsősorban az erre kiképzett dolgozó feladata, de szükség esetén mindenki köteles képességének megfelelően a sérültet ellátni.

(8) Súlyosabb sérülés esetén azonnal értesíteni kell a mentőket 104-es, 112-es telefonszámon, gondoskodni kell a megfelelő orvosi ellátásról.

(9) Az elsősegélynyújtást sérülési naplóban kell rögzíteni. A napló tartalmazza az ellátott személy adatait, az ellátás időpontját, a sérülés okát (milyen tevékenység közben történt a sérülés), a sérülés mértékét, folytatta-e tovább a munkavállaló a munkáját, elsősegélynyújtást követően szakorvosi ellátás

igénybevétele indokolt-e, vagy sem. A naplóbejegyzést az elsősegélynyújtást végző aláírásával hitelesítse.

25. § (1) Az egészségügyi szakképzettséggel nem rendelkező munkavállalók olyan elsősegélynyújtási ismeretekre történő kioktatása, amely alapján, sérülés, vagy rosszullét esetén az alapvető teendőket - az egészségügyi szakképzettséggel rendelkező személy megérkezéséig - el tudják látni.

(2) Elsősegélynyújtás oktatását két évente egy alkalommal kell megtartani.

(3) Oktatás megszervezése az adott szervezeti egység vezetője által meghatározott személy feladata.

(4) Az oktatásról, a munkahelyen nyilvántartást kell vezetni.

(5) Az elsősegélynyújtás oktatását a tankerületi központtal szerződést kötött foglalkozás-egészségügyi orvos, szolgáltató szervezet, vagy legalább középfokú egészségügyi szakképesítésű előadó végzi.

(6) Az oktatást DVD oktatófilm, egyéb korszerű oktatási eszköz alkalmazásával is meg lehet tartani.

(7) Az elsősegélynyújtásának oktatásáról oktatási nyilvántartást kell vezetni.

V. FEJEZET

MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

21. Általános magatartási szabályok

26. § (1) A tankerületi központ minden munkavállalója biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályokat köteles megtartani, a balesetek megelőzésében, illetve elhárításában tevékenyen részt venni.

22. Munkavállaló kötelességei

27. § (1) Munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni egészségesen, kipihenten, alkohol, kábítószer befolyásától mentesen és így munkát végezni.

(2) Ott tartózkodni és olyan tevékenységet folytatni, ahová beosztották, és amivel megbízták.

(3) Munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges szakmai és munkavédelmi ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni.

(4) Fegyelmezett magatartást tanúsítani, munkatársaival együttműködve, munkáját úgy végezni, hogy saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse.

(5) Együttműködni az egészséges és biztonságos munkakörnyezet megőrzése érdekében hozott hatósági intézkedések teljesítése, illetőleg a munkáltató veszélyt megszüntető intézkedéseinek végrehajtása során.

(6) A tőle elvárható módon elhárítani és jelenteni, ha önmagára, vagy környezetére balesetveszélyt, rendellenességet észlel.

(7) Ha munkaközben sérülést szenvedett, vagy rosszullétet érez, munkahelyi vezetőjének jelenteni.

(8) Munkatársát ért baleset esetén a tőle elvárható módon az elsősegélynyújtást megkezdeni, a balesetet jelenteni a munkahelyi vezetőnek és a külső munkavédelmi megbízottnak.

(9) Baleset esetén a mentést, elsősegélynyújtást úgy megkezdeni, hogy a helyszín a baleset kivizsgálásáig - lehetőleg - változatlan maradjon.

(10) Időszakos orvosi vizsgálatokon a kijelölt időpontban megjelenni.

23. Munkavállaló jogai

28. § (1) A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt, vagy valós mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.

(2) A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal saját vagy mások életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül, vagy súlyosan veszélyezteti. A munkavállaló köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

(3) A munkavállaló jogosult megkövetelni munkáltatójától;

- a) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását.
- b) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását.
- c) A munkavégzéshez - munkavédelmi szempontból - szükséges felszerelések, a munka- és védőeszközök, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását.

24. Munkavégzés tárgyi feltételei

29. § Munkahelyek kialakítása:

- a) Munkahely céljára szolgáló építmény legyen megfelelő szerkezetű és szilárdságú. Az építményben megfelelő határoló felületeket, belmagasságot, légtérfogatot, mozgásteret, közlekedési útvonalakat kell kialakítani.
- b) Az ablakok, a tetővilágítások és a szellőző-berendezések biztonságos módon nyithatók, zárhatóak, beállíthatók és rögzíthetők legyenek és nyitott állapotban, veszélyt ne jelenthessen a munkavállalókra.
- c) Az átlátszó felületű ajtók, kapuk, falak kitörés elleni védelméről, a veszély felismerésére alkalmas megkülönböztető jelzéséről gondoskodni kell.
- d) A lengőajtókat és lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy szemmagasságban átlátszó betéttel ellátni.
- e) A munkahely padlózata és közlekedési útjai feleljenek meg a munkavégzés jellegének és az ebből fakadó tisztítási követelményeknek, a várható legnagyobb igénybevételnek, felületük csúszásmentes, egyenletes, botlás- és billenésmentes legyen. A közlekedési utak szélessége és a szabad magasság tegye lehetővé a gyalogosok és járművek biztonságos közlekedését.
- f) Az elsődlegesen gépjárműforgalom számára szolgáló kapu közvetlen közelében a gyalogosok számára külön ajtót kell biztosítani, ha a gyalogosok számára nem biztonságos az áthaladás.
- g) A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Számuk, méretük, elhelyezésük és megvilágításuk tegye lehetővé a munkahely, a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben bárki által nyitható legyen.

30. § (1) A képernyős munkahelyek kialakítására vonatkozó előírások kiemelten történő kezelését az indokolja, hogy a tankerületi központ munkahelyeinek jelentős részén számítógép segítségével történik a feladatellátás.

(2) Képernyős munkakörnek azt a munkakört kell tekinteni, amely a munkavállaló napi munkaidejéből legalább 4 órában a munkahelyen képernyős eszköz használatát igényli, ideértve a képernyő figyelésével végzett munkát is.

- (3) Képernyős munkahelyek kialakításával kapcsolatos szervezési és ellenőrzési feladatok.
- A munkáltatónak úgy kell a munkafolyamatokat megszerveznie, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi hat órát ne haladja meg.
 - Amennyiben az óránkénti pihenőidő nem valósítható meg, úgy a képernyős munkavégzést rendszeres időszakonként - a munka jellegéhez igazodóan - szünetekkel kell megszakítani. A munkavégzés megszakításának egyszeri időtartama ebben az esetben sem lehet kevesebb, mint tíz perc, és a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje nem haladhatja meg a napi munkaidő hetvenöt százalékát.
 - A munkáltatónak rendszeresen ellenőriznie kell a munkakörülményeket, és a munkavégzést az ergonómiai hiányosságok megszüntetése érdekében.
- (4) Képernyős munkahelyek tárgyi feltételei:
- A munkaasztal vagy munkafelület legyen nem fényvisszaverő felületű.
 - A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét. A szék ülőfelületének magassága legyen könnyen állítható, a háttámlája legyen magasságában állítható és dönthető.
 - Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt, illetve kartámaszt kell biztosítani.
 - A munkahelyet úgy kell megtervezni és méretezni, hogy a használónak legyen elegendő tere testhelyzete és mozgása változtatásához. A mozgáshoz legalább 2m² szabad területet kell biztosítani.
 - Az általános, illetve helyi világítás biztosítson kielégítő megvilágítást és megfelelő kontrasztot a képernyő és a háttérkörnyezet között.
 - A fényforrások (ablakok és más nyílások, átlátszó vagy áttetsző falak), világosra festett berendezési tárgyak vagy falak ne okozzanak közvetlen fényvisszaverődést, és ne idézzenek elő tükröződést a képernyőn.
 - A munkahelyi zaj ne zavarja a figyelmet és a beszédmegértést. Fokozott figyelmet igénylő irodai munkavégzés esetében a munkavállalót érő zajterhelés szintje nem haladhatja meg az 50dB (A) értéket.
 - A munkahely klímája olyan legyen, hogy a berendezések által fejlesztett hő a munkavállalónak diszkomfort érzést ne okozzon.
 - Minden nem látható sugárzást a használó egészsége és biztonsága szempontjából elhanyagolható szintre kell korlátozni.
 - Abban az esetben, ha a szemészeti szakvizsgálat eredményeként indokolt a képernyő előtti munkavégzéshez a szemüveg használat, akkor a munkáltató a munkavállalót - a külön jogszabályban meghatározott költségtérítési szabályoknak megfelelően - éleslátást biztosító szemüveggel látja el.

25. Dohányzóhelyek kialakítása

31. § (1) A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLLI. törvény alapján, a nemdohányzók védelme érdekében gondoskodni kell dohányzóhelyek kijelöléséről.

- (2) Dohányzásra vonatkozó szabályok:
- A tankerületi központban, az intézményeknél dohányozni csak nyílt légtérben kijelölt, dohányzásra alkalmas helyen szabad.
 - A hivatali gépkocsikban történő dohányzás tilos,

- c) 18. életévét be nem töltött személy még a dohányzásra kijelölt helyen sem dohányozhat.
- (3) Dohányzóhelyek kijelölése
- a) A dohányzóhelyeket az adott szervezeti egység vezetője a helyi sajátosságokra tekintettel, a munkavédelmi, tűzvédelmi és egészségvédelmi előírások betartásával jelöli ki.
- b) Dohányzás céljára a nyílt légtérben, szabadban szolgáló területet kell meghatározni.
- c) A dohányzóhelyek száma és területe legyen arányban az azokat igénybe vevők számával.
- d) A dohányzási korlátozással érintett, valamint dohányzásra kijelölt helyeket felirattal és más egyértelmű jelzés alkalmazásával (piktogram), jól látható módon meg kell jelölni.
- e) A kijelölt dohányzóhelyeken a kulturált dohányzási feltételeket meg kell teremteni nem éghető hamutartók és nem éghető hulladéktároló edény biztosításával.
- (4) Nem jelölhető ki dohányzóhely, ahol a dohányzást tűzvédelmi vagy egyéb előírások tiltják.

26. Munkaeszközök biztosítása

32. § (1) A tankerületi központ által biztosított munkaeszközök jelentős részét az irodai gépek, berendezések, informatikai eszközök, takarító eszközök és szerek, valamint az épületüzemeltetéshez kapcsolódó szerszámok teszik ki.

(2) Munkaeszközökkel kapcsolatos munkáltatói feladatok:

- a) A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében a villamos berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálatának elvégzése.
- b) A személygépjárművek szervizkönyvben előírt - műszaki állapot megőrzése érdekében végzett - időszakonkénti ellenőrzések, karbantartások, valamint az előírt vizsgáztatások elvégzése.
- c) Az időszakos biztonsági felülvizsgálatokat csak szakirányú képzettséggel és munkavédelmi képzettséggel rendelkező személy, vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy, illetve erre akkreditált intézmény végezheti.
- d) A felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálatot végző személynek vagy szervezetnek vizsgálati jegyzőkönyvbe kell foglalni és annak egy példányát az üzemeltető munkáltató rendelkezésére kell bocsátani.
- e) Az üzemeltető munkáltató a felülvizsgálatot követő vizsgálatig köteles a vizsgálati jegyzőkönyvet megőrizni.
- f) Amennyiben az időszakos biztonsági felülvizsgálat eredményét tartalmazó jegyzőkönyv hiányosságokat tárt fel, akkor a hiányosságok megszüntetésére határidő és felelős megjelölésével kell intézkedni. A hiányosság megszüntetésének tényét dokumentálni kell.
- g) A használatban levő tisztítószerek alkalmazására vonatkozóan az érintett dolgozók számára belépéskor, illetve ismétlődő rendszerességgel negyedévente oktatás tartása szükséges.

27. Idegen szervezetek és személyek tevékenysége a tankerületi központ területén

33. § (1) Lehetséges típusai:

- a) Idegen szervezetek munkavállalóinak munkavégzése, karbantartási, szerelési tevékenység,
- b) az intézmények területére érkező szülők, illetve vendégek tevékenysége.

34. § (1) A tankerületi központ intézményeinél munkát végző idegen szervezetekre jellemző, hogy a tankerületi központ egy bizonyos feladat elvégzésére szerződést köt az adott szervezettel. A munkáltató munkavállalói megjelennek a tankerületi központ területén, ahol a szerződésben foglalt feladatokat elvégzik. A szerződésben foglalt feladatok elvégzése után távoznak.

(2) Munkavégzés feltételei:

- a) A tankerületi központ területén munkát végző idegen szervezetekkel kötött vállalkozói szerződésben rögzítsék, az idegen szervezet munkavállalóinak munkavégzésére vonatkozó munkavédelmi követelményeket.
- b) Amennyiben a tankerületi központ idegen szervezetnek adja át munkavégzés céljára a területet, akkor a biztonsági követelményeket is magába foglaló jegyzőkönyvet kell készíteni.
- c) A tankerületi központ területére az idegen szervezet munkavállalói csak az idegen szervezet illetékes vezetője vagy annak megbízottja engedélyével léphetnek be.
- d) A tankerületi központ működési területén, az idegen szervezetnek a munkavégzést úgy kell összehangolnia, hogy a munkavégzés hatókörében tartózkodó, tankerületi központ munkavállalóira veszélyt ne jelentsen.
- e) Az összehangolás magában foglalja a tankerületi központ szervezeti egység vezetőjének tájékoztatásán túl, a munkavégzés hatókörében tartózkodók tájékoztatását, az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről.
- f) Több munkáltató egyidejű munkavégzése esetén az összehangolás megvalósításáért a felek által a szerződésben megjelölt munkáltató, ilyen kikötés hiányában a fővállalkozó, vagy ha ilyen nincs, akkor az a felelős, akinek a területén a munkavégzés folyik.
- g) Amennyiben a cég külső szervezetnek adja át munkavégzésre a területet, akkor a biztonsági követelményeket is magába foglaló jegyzőkönyvet kell készíteni.

35. § (1) A tankerületi központ területére érkező szülők, illetve vendégek épületbe történő belépését csak a vonatkozó biztonsági előírások figyelembevételével szabad engedélyezni.

(2) A szülők és vendégek beléptetésével kapcsolatos feladatok a tankerületi központ intézményeinek nyitva tartásának megfelelően, ahol portaszolgálat, rendészet működik a kapott iránymutatás szerint történik.

(3) A tankerületi központ minden szervezeti egységénél meg kell határozni azokat a helyiségeket, ahová idegen szervezetek munkavállalói csak meghatározott esetben (szerelés, javítás) léphetnek be.

(4) Ilyen helyiségek a következők:

- a) tűz- és robbanásveszélyes helyiség,
- b) kazánház,
- c) villamos kapcsolóhelyiség,
- d) informatikai rendszerek helyiségei.

(5) A belépésre vonatkozó tiltást megfelelő biztonsági szín- és alakjelekkel is jelezni kell, ezért a terület vezetője felelős.

VI. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSOK RENDJE

28. Üzembe helyezési eljárás, újraindítás

36. § (1) Üzembe helyezési eljárásnak meg kell előznie minden veszélyes, létesítmény, munkahely, technológia használatbavételét, illetve alkalmazását.

(2) Az üzembe helyezés előtt a vonatkozó jogszabályoknak, szabványoknak megfelelően előzetes vizsgálat tartandó, amely a külső munkavédelmi szakértő feladata, ami munkavédelmi szaktevékenységnek minősül.

- (3) A munkavédelmi előzetes vizsgálat során hiányzó dokumentumok beszerzéséről a külső munkavédelmi szakértőnek kell gondoskodnia.
- (4) A munkavédelmi előzetes vizsgálat nem helyettesíti az építésrendészeti hatóság, a Tűzoltóság, meghívása mellett végzett műszaki átadás {hatósági eljárás} lefolytatását.
- (5) Az üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat, munkaeszköz esetén a megfelelőségi nyilatkozat, hatósági felügyelet alá tartozó létesítmény, munkahely, munkaeszköz esetén, a hatósági engedély megléte.
- (6) Próba vagy kísérleti jelleggel 180 nap időtartamra engedélyezhető az üzemeltetés.
- (7) Korábban üzembe helyezett munkaeszköz, technológia 30 napot meghaladó (műszaki okból, vagy teljes szétszerelés okából) állásidő esetén ismételt üzembe helyezési eljárásra van szükség (újraindítás).

29. Technológiai, kezelési utasítások kidolgozásának rendje

37. § (1) Technológiai, kezelési utasításokban kell meghatározni - a vonatkozó szabványok figyelembevételével - a munkafolyamatok egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végzésének személyi, tárgyi és magatartási követelményeit.
- (2) A technológiai és kezelési utasítások elkészítése a külső munkavédelmi szakértő feladata.
 - (3) Technológiai utasítást kell készíteni minden rendszeresen végzett, vagy egyszer végzendő, de különösen veszélyes munkafolyamatra.
 - (4) Kezelési utasítást kell készíteni minden olyan berendezésre, amelynek kezelése során a nem megfelelő kezelés balesetveszélyt jelenthet a gépen dolgozó, vagy a környezetében tartózkodó személy részére, vagy a berendezés károsodását okozhatja.
 - (5) A technológiai és kezelési utasításokat az érdekeltekkel a munka megkezdése előtt ismertetni kell.
 - (6) A technológiai és kezelési utasításokat a szervezeti egységvezetők kötelesek megőrizni és szükség szerint az érintettek rendelkezésére bocsátani, illetve velük ismertetni.

30. A gépek biztonsági követelményei

38. § (1) Gép vagy részben kész gép csak akkor hozható forgalomba vagy helyezhető üzembe, ha megfelel a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 16/2008. (VII. 30.) NFGM rendeletben előírt biztonsági és egészségvédelmi előírásoknak.
- (2) Továbbá rendeltetésszerű összeszerelés, karbantartás és használat mellett nem veszélyeztetni személyek, állatok életét, testi épségét, egészségét valamint a vagyónbiztonságot.

31. Munkavédelmi ellenőrzés

39. § (1) Munkavédelmi ellenőrzést kell tartani minden munkakezdekskor és a rendszerestől eltérő munkakörülmények, feladatok esetén szükség szerint a munkaidő folyamán többször is.
- (2) Az észlelt hibák, hiányosságok, szabálytalanságok megszüntetésére az illetékes vezetőnek haladéktalanul intézkednie kell.

32. Alkoholos állapot ellenőrzésének rendje

40. § (1) A tankerületi központ, minden intézmény teljes területén és az ellenőrzéssel érintett munkaterületen, a teljes munkaidőben minden munkavállaló részére tilos az alkoholfogyasztás.
- (2) Az alkoholos állapotban történő munkavégzés megakadályozása érdekében indokolt esetben alkoholszondás ellenőrzéseket kell tartani.

(3) Az alkoholos állapot ellenőrzésére jogosult minden vezető, valamint a rendőrség, foglalkozás egészségügyi orvos. A szondázásról ittasság vizsgálati jegyzőkönyvet kell készíteni. Az alkoholszondás ellenőrzés megállapításait a jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

33. Kéziszerszámok ellenőrzése

41. § A villamos kéziszerszámokat minden felhasználás előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Az ellenőrzés a munkavállaló feladata. A villamos kéziszerszámok állapotáról évente szerelői ellenőrzéssel kell meggyőződni. A szerelői ellenőrzést megbízott szakember végzi, és dokumentálja oly módon, hogy az ellenőrzött szerszámok azonosíthatóak legyenek.

34. A villamos berendezések felülvizsgálata

42. § (1) A tankerületi központ, intézményei helyiségeiben üzemeltetett villamos berendezések érintésvédelmi ellenőrzését 3 évenként kell elvégeztetni.

(2) A felülvizsgálati jegyzőkönyvben feltárt hibák kijavítását igazolni kell, a jegyzőkönyv tartalmazza a szerelői ellenőrzés adatait.

35. Ellenőrző felülvizsgálatok

43. § (1) Ide kell sorolni minden veszélyesnek nem minősülő munkaeszközt, azaz azokat a munkaeszközöket, melyek nem tartoznak az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá.

(2) Amennyiben a munkaeszköz biztonsága függhet a szerelés körülményeitől, a szerelést követően és az üzemeltetés megkezdését megelőzően a biztonságos szerelésről, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről az ellenőrzéssel megbízott személynek felülvizsgálat keretében kell meggyőződnie.

(3) A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A munkaeszközt, ha azzal műszaki okból 30 napot meghaladó ideig munkát nem végeztek, továbbá ha azon átalakítást végeztek, csak akkor lehet ismételten használatba venni, ha azt megbízott személy megvizsgálta és írásban nyilatkozott a munkaeszköz alkalmasságáról.

(5) A szükséges ellenőrző felülvizsgálatok elvégzéséért, a felülvizsgálatok során feltárt hibák kijavításáért a Beszerzési, üzemeltetési és pályázati osztály és a külső munkavédelmi szakértő felelnek.

36. Időszakos ellenőrző felülvizsgálat

44. § (1) Az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó olyan munkaeszköznek - a munkáltató által meghatározott gyakoriságú - felülvizsgálata, amely munkaeszköz, a használat során bekövetkező elhasználódás vagy egyéb ok miatt a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő.

(2) A Beszerzési és üzemeltetési osztály megbízott munkatársai és a külső munkavédelmi szakértő feladata, hogy

- a) gondoskodnak az időszakos ellenőrző felülvizsgálat, megbízott személy általi elvégzéséről,
- b) az időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközöket, a felülvizsgálat gyakoriságát, módját írásban határozzák meg, figyelemmel az üzemeltetés körülményeire, a munkaeszközt érintő szabványokban foglaltakra és a gyártó által összeállított használati utasítás, üzemeltetési, karbantartási dokumentációra vonatkozó előírásaira,
- c) a felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni,

- d) ha a munkaeszközt a telephelyen kívül használják a legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről, tárgyi eszköz alkalmazásával, a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel tájékoztatást nyújtanak.
- (3) A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az öt évet.

VII. FEJEZET

A TANKERÜLETI KÖZPONTBAN BEKÖVETKEZETT MUNKABALESETEK, FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK KIVIZSGÁLÁSÁNAK ÉS NYILVÁNTARTÁSÁNAK SZABÁLYAI

37. Általános rendelkezések

45. § (1) A tankerületi központ munkavállalója a bekövetkezett baleseti eseményt haladéktalanul köteles jelenteni a munkáltatói jogot gyakorló vezetőjének és a külső munkavédelmi szolgáltatónak.
- (2) Amennyiben a sérült állapota nem teszi lehetővé a jelentést, akkor a balesetet észlelő személy köteles felettesét értesíteni.
- (3) A tankerületi központban bekövetkezett munkabalesetek bejelentésével, nyilvántartásával, kapcsolatos feladatokat a külső munkavédelmi szolgáltató látja el.
- (4) A munkavállalót ért munkabalesetet az Mvt. 64. § alapján a munkavédelmi szakember köteles kivizsgálni.
- (5) Munka baleset az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától valamint a munkavállaló közrehatásának mértékétől függetlenül. A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett, üzemi étkeztetés, foglalkozás egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás igénybevétele során éri. Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek az a baleset, amely a sérültet a lakásáról, szállásáról a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.
- (6) A munkáltatói jogkör gyakorlója dönt arról, hogy a tudomására jutott vagy bejelentett balesetet munkabalesetnek tekinti, vagy sem. Ha nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről írásban tájékoztatnia kell a sérültet, halála esetén a hozzátartozóját.
- (7) Amennyiben a sérült vagy halála esetén hozzátartozója a kivizsgálással kapcsolatos intézkedéseket sérelmezi, vagy a döntéssel nem ért egyet, akkor jogorvoslatért fordulhat a Hajdú-Bihar megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztályához.

38. Munkabalesetek nyilvántartása

46. § (1) Minden munkabalesetet nyilvántartásba kell venni függetlenül attól, hogy az munkaképtelenséggel járt-e vagy sem.
- (2) A nyilvántartásba a munkabaleset megyei azonosítóval kiegészített sorszámát kell beírni.
- (3) A munkabaleseti nyilvántartást évente a külső munkavédelmi szakembernek le kell zárni és minden évben a baleseteket új sorszámmal kezdődően kell nyilvántartásba venni.
- (4) Kisebb sérüléseket a sérült ellátása után a sérülési naplóba kell bejegyezni a kijelölt elsősegélynyújtóknak.

39. Munkabalesetek bejelentése

47. § (1) A tankerületi központ munkatársát ért munkabaleset esetén „MUNKABALESETI JEGYZŐKÖNYVET” kell kitölteni a külső munkavédelmi szakember közreműködésével.

(2) A baleset kivizsgálásában nem vehet részt a sérült közvetlen vezetője.

(3) A súlyos balesetet (Mvt. 87. § 3.pont a, b, c, d, e,) haladéktalanul be kell jelentenie (telefonon, e-mailban, telefaxon, táviraton, személyesen) a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztályához és az illetékes rendőrkapitányságnak. A telefonon tett bejelentést 24 órán belül írásban meg kell ismételni.

(4) A bejelentő megküldése mellett, a munkabaleseti jegyzőkönyvet, a jogszabályoknak megfelelően kell kitölteni a külső munkavédelmi szakembernek.

(5) A munkaképtelenséget okozó munkabaleseti esemény adatait tartalmazó, területi sorszámmal is ellátott munkabaleseti jegyzőkönyv egyik példányát - a vizsgálati dokumentációval együtt - a munkáltató köteles öt évig megőrizni.

(6) A tankerületi központ illetékességi területén kívüli baleset esetében, a 3 napot meghaladó munkaképtelenséget okozó munkabaleseti esemény adatait tartalmazó munkabaleseti jegyzőkönyv egyik példányát a külső munkavédelmi szakember megküldi a baleset helyszíne szerinti megyei kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztálya részére.

(7) A külső munkavédelmi szakember a munkabaleseti jegyzőkönyv egy példányát, köteles megküldeni a társadalombiztosítási kifizetőhely részére.

(8) A munkabaleseti jegyzőkönyv egy példánya a sérült részére kerül átadásra.

40. Kárigényrendezés

48. § (1) A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 166. - 167. §-ában foglaltak végrehajtása érdekében a sérültnek, vagy hozzátartozójának „FELHÍVÁS KÁRIGÉNY - BEJELENTÉSRE” nyomtatványt, illetve „KÁRIGÉNY - BEJELENTŐ”- t a munkabaleseti jegyzőkönyv átadásával egy időben kell adni.

(2) A „kárigény bejelentő”-t a külső munkavédelmi szakembernek kell eljuttatni, aki javaslatával 2 napon belül a Debreceni Tankerületi Központ igazgatója részére továbbítja.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kötelezettség vállalásra jogosult jóváhagyását követően, a kárigény bejelentésére írásbeli indoklással ellátott választ ad az igénybejelentőnek.

VIII. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI ÉRDEKEGYEZTETÉS, ÉRDEKKÉPVISELET

49. § (1) Az Mvt. 70. § (1) bekezdés alapján a munkáltató az egészséges és biztonságos munkavégzés érdekében köteles a munkavállalókkal, illetve munkavédelmi képviselőkkel tanácskozni, valamint biztosítani részükre a lehetőséget, hogy részt vehessenek az egészséges és biztonságra vonatkozó munkáltatói intézkedés kellő időben történő előzetes megvitatásában.

(2) Alapvető érdek

- a) együttműködés a munkáltatóval,
- b) együttműködés az érdekképviselőkkel.

(3) A munkavállalók munkavédelmi érdekelnek védelmére vonatkozó érdekképviselet, illetve a munkavédelmi érdekegyeztetés szabályait az Mvt. tartalmazza.

IX. FEJEZET

MENTÉSI TERV, RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK

50. § (1) A rendkívüli eseményekre, azaz azokra a nagyobb üzemzavarokra, amelyeket a tankerületi központ dolgozói működési helyükön teljes mértékben kezelni nem képesek, illetve a káros esemény hatásai tovább terjedhetnek, mentési tervet kell készíteni és alkalmazni.
- (2) A terv elkészítésénél - a feladattal megbízottnak - együtt kell működni a munkahelyi vezetőkkel, a foglalkozás - egészségügyi szolgálattal, valamint a külső munkavédelmi szakértővel.
- (3) A mentési tervnek tartalmaznia kell a következőket:
- veszélyhelyzetek, amelyek elhárítására a tankerületi központ felkészült,
 - műszaki védelem; a kárelhárításhoz szükséges anyagok, eszközök, létesítmények; eszközök és létesítmények karbantartása és felügyelete,
 - a mentés, kárelhárítás irányítása,
 - a dolgozók feladatai,
 - veszélyhelyzeti tevékenységek,
 - a rendkívüli események bejelentésének módja,
 - helyreállítás,
 - vészhelyzetre való felkészítés.
- (4) Rendkívüli események esetén a veszélyelhárítás során teendő legfontosabb intézkedések:
- elhárítás megszervezése, irányítására felelős kijelölése,
 - riasztás,
 - életmentés és elsősegély-nyújtás,
 - anyagi javak, adathordozók mentése, őrzése,
 - a veszélyeztetés továbbterjedésének megakadályozása,
 - kárelhárítás, helyreállítás, a helyszín biztosítása,
 - a veszélyes területet el kell határolni, illetéktelenek bejutását meg kell akadályozni.
- (5) A tankerületi központ működési helyén, a veszélyeztető rendkívüli esemény esetén a veszélyeztetést észlelő személy köteles a portást értesíteni, akik a mentési terv szerint kötelesek általános riasztást elrendelni. Értesíteni kell a városi tűzoltóságot, katasztrófavédelmet.
- (6) A tűzoltás és a tűz által veszélyeztetett személyek mentésének irányítója a helyszínrre érkező tűzoltóság parancsnoka. A többi esetben a mentés és a kárelhárítás irányítója a helyszínen tartózkodó legmagasabb beosztású vezető, aki köteles az intézményvezetőt értesíteni és annak megérkezéséig az irányítást ellátni.
- (7) Az irányító vezető köteles az irányítás átvételét a helyszínen tartózkodók tudomására hozni.
- (8) Mindenki köteles a tűzoltóparancsnok és az irányító vezető utasításai szerint eljárni.
- (9) Személyek mentéséhez - amint ez lehetséges - meg kell állapítani a veszélynek kitett személyek számát és tartózkodási helyét. Az intézmény illetékes munkahelyi vezetőjének irányításával a munkavállalóknak meg kell kezdeni a mentést, az elsősegélynyújtást, szükség esetén a mentőket ki kell hívni. A riasztott tűzoltók, amennyire ezt felszerelésük lehetővé teszi, kötelesek a személyek mentésében is részt venni.
- (10) A veszélyeztetett területről a veszélyes anyagokat, a működéshez szükséges legfontosabb eszközöket a helyszínen jártassággal rendelkező munkatársak információja alapján, lehetőség szerint biztonságos helyre kell szállítani és őrizni, a mentés irányítójának útmutatása szerint.

(11) Tűz esetén az oltás mellett a tűzoltóság, katasztrófavédelem a helyszínen jártassággal rendelkező munkatársak információinak figyelembevételével gondoskodik a tűz tovább terjedésének megakadályozásáról, szükség szerint a csatornák lezárásáról. Éghető gázömlés esetén a terjedés irányában minden lehetséges gyújtóforrást meg kell szüntetni, a gáz főcsapokat el kell zárni a mentés irányítójának útmutatása szerint, amelyet a helyszínen jártassággal rendelkező munkatársak információ nyújtásával segítenek.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

51. § Jelen szabályzat 2017. napján lép hatályba.

Debrecen, 2017.

41. A munkavédelemre vonatkozó fontosabb jogszabályok

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről

2000. évi XXV, törvény a kémiai biztonságról

1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól

89/1995. (VII. 14.) Korm. rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról

65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről

26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről

10/2016. (IV. 5) NGM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

2/1998. (1.16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról

33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

27/1995. (VII. 25.) NM rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről

1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról

25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

16/2008. (VI. 30.) NFGM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

27/1996. (VI. 28.) NM rendelet a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról

A KÉPERNYŐS MUNKAHELY KIALAKÍTÁSÁNAK MINIMÁLIS KÖVETELMÉNYEI

42. Berendezések

52. § Általános rendelkezés: A képernyős berendezést úgy kell kialakítani, üzembe helyezni, illetve üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségi kockázatot vagy balesetveszélyt a munkavállalók számára.

53. § Képernyő

- a) A képernyőn megjelenő jelek jól definiáltak és világos formájúak, megfelelő méretűek legyenek, a jelek és a sorok közötti megfelelő térközzel.
- b) A képernyőn megjelenő kép legyen stabil, villódzásnak vagy az instabilitás más formájának nem szabad előfordulnia.
- c) A fényesség, illetve a jelek és a háttér közötti kontraszt legyen a használó által könnyen állítható és a környezeti feltételekhez könnyen hozzáigazítható.
- d) A képernyő a használó igényeinek megfelelően legyen könnyen és szabadon elfordítható, dönthető.
- e) Biztosítani kell külön monitorpolc vagy állítható asztal használatát.
- f) A képernyő legyen mentes olyan tükröződéstől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kényelmetlenséget, látási nehézséget okozhat.

54. § Billentyűzet

- a) A billentyűzet legyen dönthető és a monitortól különálló annak érdekében, hogy a használó kényelmes munkatesttartást vehessen fel, karja és keze ne fáradjon el.
- b) A billentyűzet előtt legyen elég hely ahhoz, hogy a számítógép-kezelő kezét és csuklóját megtámaszthassa.
- c) A billentyűzet felszíne legyen fénytelen, a fényvisszaverődés elkerülése érdekében.
- d) A billentyűkön lévő jelek egymástól könnyen megkülönböztethetők és a munkahelyzetből jól olvashatóak legyenek.

55. § Munkaasztal vagy munkafelület

- a) A munkaasztal vagy munkafelület legyen olyan nem fényvisszaverő felületű és nagyságú, hogy biztosítsa a monitor, a billentyűzet, az iratok és a csatlakozó eszközök rugalmas elrendezését.
- b) A laptartó legyen állítható, és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosító helyzetben rögzíthető.

56. § Munkaszék

- a) A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét.
- b) A szék magassága legyen könnyen állítható.
- c) A szék támlája legyen magasságában állítható és dönthető.
- d) Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt, illetve kartámaszt kell biztosítani.

43. Környezet

57. § Térkövetelmények: A munkahelyet úgy kell megtervezni és méretezni, hogy a használónak legyen elegendő tere testhelyzete és mozgásai változtatásához.

58. § Megvilágítás

- a) Az általános, illetve helyi világítás (munkalámpa) biztosítson kielégítő megvilágítást és megfelelő kontrasztot a képernyő és a háttérkörnyezet között, tekintetbe véve a munka jellegét és a használó látási követelményeit.
- b) A képernyőre és más munkaeszközökre vetődő, zavaró tükröződést és fényvisszaverődést oly módon kell megelőzni, hogy a képernyős munkahely telepítésekor a munkaterem és a munkahely megtervezését összehangolják a mesterséges fényforrások elhelyezésével és műszaki jellemzőivel.

59. § Tükröződés és fényvisszaverődés

- a) A képernyős munkahelyeket úgy kell megtervezni, hogy a fényforrások (ablakok és más nyílások, átlátszó vagy áttetsző falak), világosra festett berendezési tárgyak vagy falak ne okozzanak közvetlen fényvisszaverődést, és amennyire csak lehetséges, ne idézzenek elő tükröződést a képernyőn.
- b) Az ablakokat igazítható takaróeszközök megfelelő rendszerével kell ellátni, hogy a képernyős munkahelyre eső nappali megvilágítást csökkenteni lehessen.

60. § Zaj: A munkahelyhez tartozó berendezések okozta zajt figyelembe kell venni a munkahely berendezésekor, különös tekintettel arra, hogy ne zavarja a figyelmet és a beszédmegértést.

61. § Klíma

- a) A munkahelyhez tartozó berendezések nem fejleszhetnek olyan mennyiségű hőt, hogy az a munkavállalónak diszkomfort-érzést okozzon.
- b) A használó legyen védve a sugárzó és áramló hőhatásoktól és az asztal alatt hőt termelő berendezésektől.
- c) A páratartalmat megfelelő szinten kell biztosítani és tartani.

62. § Sugárzás: Minden sugárzást a látható fénysugárzás kivételével, a használó egészsége és biztonsága szempontjából elhanyagolható szintre kell korlátozni.

44. Ember-gép kapcsolat

63. § A szoftver tervezése, kiválasztása, bevezetése és módosítása, a képernyős munkafeladatok megtervezése során a munkáltató az alábbi elveket vegye figyelembe:

- a) a szoftver feleljen meg a feladatnak,
- b) a szoftver minden betűt a magyar helyesírásnak megfelelő formában jelenítsen meg a képernyőn és a nyomtatásban,
- c) a szoftver legyen könnyen használható és szükség esetén a számítógép-kezelő ismeret- és tapasztalatszintjéhez igazítható, rendelkezzen magyar nyelvű sűgővel, semmilyen a munkavállaló teljesítményére vonatkozó mennyiségi vagy minőségi ellenőrzési lehetőséget nem szabad igénybe venni a dolgozók tudomása nélkül,
- d) a rendszerek a képernyő előtt dolgozóhoz alkalmazkodó formátumban és ütemben jelezzék ki az információkat,
- e) alkalmazni kell a szoftver-ergonómia elveit, különösen az ember által végzett adatbeviteli és adatfeldolgozási feladatokban,
- f) a rendszerek biztosítsanak visszajelzést a munkavállalóknak a teljesítményükről.

A TAKARÍTÁS MUNKAVÉDELMI KÖVETELMÉNYEI

45. Veszélyforrások

64. § (1) A villamos áram veszélyei

(2) A villamos áram ma már mindennapi életünkötől elválaszthatatlan. Az árammal a világítás mellett készülékeinket, berendezéseinket is működtetjük.

(3) A takarításnál használt legtöbb elektromos készülék rögzített vezetékkel kapcsolódik a villamos hálózathoz. Ezeknek a vezetéknek az egyik végéhez a dugaszolóvilla, másik végéhez a fogyasztó csatlakozik. A vezetékeket úgy kell elhelyezni, hogy ne akadályozzák a mozgást és ne sérülhessenek meg. Ügyelni kell arra, hogy a vezetékek ne tekeredjenek meg, ne súrlódjanak éles tárgyakon, ne törjenek meg, ne legyenek közel a hőforrásokhoz.

(4) A vezetékeket csak szabványos hosszabbítókkal szabad megtoldani, s csak megfelelő dugókkal szabad csatlakoztatni a konnektorokba. Dugaszolóvilla nélküli vezeték tilos a konnektorba dugni! Fontos, hogy az elektromos készülékek használata után a vezeték ki kell húzni a konnektorból. A vezeték a dugaszolóvillánál fogva kell kihúzni, úgy, hogy a másik kézzel meg kell tartani a konnektort, nehogy kiszakadjon a falból.

(5) Ügyelni kell arra, hogy a vezetékek szigetelése ne sérüljön meg. Ezért kerülni szükséges a vezetékek hajlítgatását, melegítését.

(6) A villamos energia használatakor nem szabad megfeledkezni arról, hogy a víz, olaj, illetve a nedves anyag jól vezeti az elektromosságot. Az emberi bőr száraz állapotban kevésbé, vizesen azonban nagyon jól vezeti az áramot. Az áramütés elkerülésének fontos szabályai ezért, hogy: vizes, nedves kézzel nem szabad a villanykapcsolóhoz nyúlni; nem szabad egyidejűleg érinteni villamos készüléket vagy vezetékét és csapot, csövet (víz, gáz) vagy földelt fémtárgyat; ne akasszunk semmit villanyvezetékre, illetve a villamos vezeték ne függesszük fel szigeteletlen fémszőgekre; kerülni kell az elágazó csatlakozódugók használatát, mivel azok túlterhelése felmelegedést idézhet elő, ami az anyag bomlását okozhatja.

(7) Az elektromos berendezések hibái az áramütés veszélyén túl tüzet is okozhatnak oly módon, hogy a berendezések, készülékek felforrósodott részei lángra lobbanthatják a környezetükben lévő gyúlékony tárgyakat. Az elektromos berendezések veszélyes felmelegedését helytelen használatuk vagy műszaki hiba is okozhatja. Veszélyes lehet, ha víz vagy más folyadék kerül a rosszul szigetelt berendezésbe vagy vezetékbe, ha az megsérül vagy ha szakszerűtlenül végeztek rajta javítást.

(8) Tüzet idézhet elő az elektromos ívek, szikrák is, amelyek a vezetékek, a csatlakozások, a biztosítékok rossz illeszkedése vagy működése következtében keletkezhetnek, vagy a hibás dugaszolóvillák, konnektorok, a meghibásodott szigetelésű, megtört vezetékek.

(9) A meggyulladt elektromos berendezések oltásánál először ki kell kapcsolni az áramot a főkapcsolóval, s utána nedves takaróval, törülközővel kell elfojtani a tüzet. Porral oltó, vagy CO₂-vel oltó tűzoltókészülékkel az áram okozta tüzek biztonságosan elolthatók. A vízzel való oltás csak akkor biztonságos és hatásos, ha a főkapcsolóval előzőleg az áramot kikapcsoltuk.

65. § (1) Mechanikai veszélyek

(2) A mechanikai veszélyek közül leggyakoribbak az elesések, leesések. Az elesések jelentős részének helyszíne a lépcső. Ennek oka, ha nem megfelelő állapotú a lépcső, vagy ha helytelenül közlekedünk rajta. A lépcsőn való elesés megelőzéséhez a következő biztonsági szabályok megtartása is hozzájárulhat:

- a) ne szaladjunk a lépcsőn, ne ugorjunk át lépcsőfokokat,
- b) ne közlekedjünk a lépcsőn rossz cipőben, papucsban,

- c) mindig tartjuk tisztán a lépcsőt, a kiömlött vizet, más folyadékot töröljük fel, az elszórt hulladékot, szemetet rendszeresen távolítsuk el,
- (3) A magasból való leesésnek oka lehet az egyenetlen csúszós palló, a billegő szék, az ügyetlenség, a szédülés, az egyensúly elvesztése, illetve a figyelmetlenség.
- (4) A magasból való leesés elkerülhető a következők megtartásával:
magasban végzett takarítási munkákhoz lehetőleg kétágú létrát használjunk, s a lábazat alján legyen gumibevonat,
- a) a létrát vagy a széket egyenes, nem síkos padlófelületre állítsuk,
 - b) a létrát vagy a széket egyenes, nem síkos padlófelületre állítsuk,
 - c) a létrán vagy a széken állva, munka közben ne feledkezzünk meg az egyensúlyunk megőrzéséről, ezért kerüljük az ágaskodást, a túlságos oldalra hajolást,
 - d) a magasan lévő, nehezen elérhető helyek portalánításához célszerű mozgatható csövű és gumitömlőjű porszívót vagy széthúzható nyelű tollseprőt használni,
 - e) a létráról, székről való leszálláskor nézzünk a lábunk alá, nehogy elbotoljunk a szőnyegben vagy valami tárgyban.
- (5) Általában minden tevékenységre elmondható, hogy nyugodtan, körültekintően dolgozzunk, ugyanis elég egy rossz mozdulat, egy pillanatnyi figyelmetlenség, és látszólag teljesen veszélytelen helyzet könnyen balesethez, súlyos sérüléshez vezethet.

66. § (1) Tisztítószeres veszélyei

- (2) A takarításhoz használt szerek igen veszélyesek lehetnek, ha azokat nem az előírásoknak megfelelően használjuk vagy tároljuk. Nagyon veszélyes a üdítő-, gyümölcsleves vagy más olyan üvegben tisztítószert tárolni, amelyben eredetileg élelmiszer volt. A félreértések elcserelések, elkerülésére minden tisztítószert tartalmazó üvegre, edényre címkét kell tenni, a benne található szer megnevezésével, ha az eredetileg nem volt rajta. A tűz- vagy robbanásveszélyes anyagokat hőforrásoktól és fénytől védetten, jól záródó, törhetetlen edényben elkülönítve tároljuk. Ha valamelyik szer könnyen illékony, akkor célszerű a zárókupakot vagy a dugót ragtapasszal vagy szigetelőszalaggal körültekerni. Tűzveszélyes anyagokat, vegyszereket mindig levegős helyiségben, nyitott ablak közelében használjunk.
- (3) A gyúlékony anyaggal végzett mosás, ruhatisztítás nagyon veszélyes, lehetőleg kerüljük. Ha mégis ezt kell elvégezni, akkor vigyázni kell arra, hogy a gyúlékony anyag ne robbanjon fel. A robbanás akkor történhet, ha a párolgó vegyszer gőze zárt térben eléri azt a töménységet, amelynél bármilyen nyílt láng vagy szikra belobbanthatja a levegő-vegyszergőz keveréket. Ezért nem szabad zárt helyiségben gyúlékony folyadékkal ruhát mosni.
- (4) Veszélyes lehet a nyílt láng, az elektromos szikra, illetve az úgynevezett hideg szikra is, ami fém-, kő-, stb. tárgyak összeütközésekor, súrlódásakor keletkezhet. A ruhatisztítást a lehető leggyorsabban végezzük el, ügyelve arra, hogy a vegyszer párolgási felülete minél kisebb legyen.
- (5) Ha a tisztítást nem tudjuk nyílt téren végezni, akkor gondoskodni kell a helyiség intenzív szellőztetéséről, azt is inkább az ajtón át, mivel a gyúlékony folyadékok gőzei nehezebbek a levegőnél, így a helyiség alsó részén nagyobb a koncentrációjuk.
- (6) A szennyezett, gyúlékony folyadékot, oldószert nem szabad a lefolyóba vagy a WC-be önteni. Lehetőség szerint a hulladékok tárolására kijelölt helyre kell kiönteni, ahol hamar elpárolog, felszívódik, s így nem okoz kárt.
- (7) Tisztítószeres használata előtt mindig el kell olvasni a használati utasítást. A mosószerek, lugok és a savak, maró anyagok használatakor a kezét műanyag kesztyűvel védjük, illetve ügyeljünk arra, hogy a folyékony vegyszer ne fröccsenjen a szembe. Ezért célszerű a védőszemüveg használata. Kifejezetten tilos a különféle vegyi anyagok együttes használata, mivel ilyenkor ezek egymással reakcióba léphetnek, s a keletkező anyagok vagy azok gőzei sokkal mérgezőbb hatásúak lehetnek,

mint külön-külön használatuk során. Gyakran gondolnak arra a takarítást végzők, hogy a különféle anyagok hatását növelhetik az együttes használattal, azonban nem egy esetben ez a takarító életébe kerülhet.

46. Munkaeszközök

67. § (1) A létra

(2) Takarításnál gyakran kell olyan magasságban munkát végezni, amely a talajról nem érhető el biztonságosan. Ilyen lehet például az ablaktisztítás, függöny le- és feltétele, szekrények, polcok felső részeinek tisztítása stb. Ilyenkor nagyon veszélyes a különféle alkalmatosságokból (asztal, szék stb.) „tornyot” építeni azért, mert ezek a tárgyak nem ilyen igénybevételre készültek. Könnyen elcsúszhatnak egymáson, illetve az „építmény”-re való fel- vagy az onnan való lejutásnál, vagy a rajta tartózkodásnál nagy a leesés veszélye.

(3) A magasban történő takarításhoz feltétlenül be kell szerezni a megfelelő létrát.

(4) A létrával való biztonságos munkavégzés feltétele az, hogy a létra típusa, szerkezete, mérete, állapota feleljen meg az elvégzendő munka körülményeinek. Sokféle létratípust ismerünk, ezek közül a leggyakoribbak: egyágú (támasztó), kétágú (álló) létra, tolólétra, rakodólétra.

(5) Takarításnál célszerű kétágú, lépcsőfokos álló létrát használni, melynek tetején plató (dobogó) van. Ez készülhet vasból, könnyűfémből, fából.

(6) A vaslétra előnye, hogy hőálló (éghetetlen), kevésbé érzékeny a légköri viszonyok változásaira, nem törékeny. Hátránya viszont, hogy jól vezeti az áramot, valamint nehéz.

(7) A könnyűfémtövezetből készült létra előnye, hogy könnyű, éghetetlen, nem rozsdásodik. Hátránya, hogy jól vezeti az áramot.

(8) A fából készült létra előnye az, hogy könnyű és a villamos árammal szemben szigetelő. Hátránya a korlátozott hőállósága.

(9) A létra mindig legyen elég magas ahhoz, hogy bármilyen helyzetben, amelyben használják, biztos támaszt adjon a kéznek és a lábnak is. Tilos a létrát bármivel is meghosszabbítani.

(10) A létra állapotát használata előtt mindig ellenőrizni kell. Nem szabad használni azt, amelynek:

- a) az egyik szára (lába) nincs jó állapotban, repedt, vetemedett,
- b) valamelyik léce vagy lépcsőfoka hibás, hiányzik, törött,
- c) valamelyik foka forog, laza,
- d) a szárok összekapcsolása rögtönzött,
- e) a szerkezete deformálódott,
- f) a létraszárak széttolódtak.

(11) A létra használata előtt meg kell győződni arról, hogy felfekszik-e a létra lába a felállítási felületre. A kétágú létránál azt is meg kell vizsgálni, hogy rendben van-e a csuklópánt és az összekötő csapszeg, illetve a feszítőlánc vagy –szi, amely a létra szétcsúszását akadályozza meg.

(12) A létrára mindig arccal a létra felé fordulva kell felmászni, mindig csak fokról fokra haladva, állandó kapaszkodás mellett. A létrafokokba úgy célszerű kapaszkodni, ha azokat hüvelykujjunkkal átfogjuk. Felmászás közben a kezünket vagy a fejünk felett lévő dolgokat nézzük, ne a lábunkat. Lehetőleg rövid ideig tartózkodjunk a létrán, mivel a rajta állás, munkavégzés kényelmetlen és fárasztó, a kifáradás pedig csökkenti a koncentráció- és reagálóképességet.

(13) A létrán egyszerre csak egy ember tartózkodhat. Ha a kétágú létra egyik ágáról a másikra akarunk menni, akkor menjünk le, és lentől másszunk fel a másik oldalra, ne a létra tetején másszunk át. Ne legyünk lovaglóhelyzetben a kétágú létra tetején. Fontos, hogy munka közben a létrának támaszkodjunk, a legbiztonságosabb, ha testünk tömegközéppontja szorosan a létra mellett van.

68. § (1) A porszívó

(2) A takarítás alapvető eszköze a porszívó, amely a villamos hálózatra csatlakoztatható, száraz felületek tisztítására szolgáló, porzsákkal ellátott, kézi levegőszívó készülék. A nagyobb méretű és teljesítményű berendezések ipari célokra is használhatók. A porszívót a könnyebb mozgathatóság érdekében általában gördülő kerekekre szerelik. Speciális típusai a padlószőnyegek, szőnyegek tisztítására alkalmasak, habbal való tisztításhoz speciális tartozékokkal szerelhetők fel.

(3) A porszívók között egyre jobban terjednek a teljesítményszabályozóval ellátott típusok. Ennek célja, hogy a különféle tisztítási feladatokhoz a megfelelő szívóerőt meg lehessen választani. Az ilyen készülékeket célszerű a kisebb teljesítményre állítva bekapcsolni, s csak utána átállítani a kívánt teljesítményfokozatra. Ezzel elkerülhető az elektromos hálózat nagy megterhelése.

(4) A porszívók kettős szigetelésűek, ezért külső felületükön semmilyen fémalkatrész nem található, amely feszültség alá kerülhetne. Ennek ellenére mégis kerülni kell a készülék kikapcsolását vizes kézzel. A porszívó porzsákját minden használat után célszerű kitisztítani, mivel a benne összegyűlt anyag rontja a készülék szívóteljesítményét. A porszívó műszálas anyagok tisztítása során elektrosztatikusan feltöltődik, amelynek következtében a porszívóházra és a tartozékokra por rakódik le. Hosszabb porszívózás közben előfordulhat, hogy a készülék érintése kisül, ami kellemetlen érzést vált ki. Ezért olyanok, akik a sztatikus kisülésre érzékenyek, lehetőleg porszívót ne használjanak.

(5) A porzsák tisztítása, illetve cseréje kizárólag a készülék feszültségmentes állapotában végezhető el.

(6) A háztartási célú porszívók legfeljebb 30 percig üzemeltethetők egyfolytában, ezután legalább 10 perc szünetet kell tartani. Felesleges a szívófejet túl nagy erővel a tisztítandó felületre nyomni, mert a szívóhatás ezzel nem növekszik számottevően, viszont a készülék tartozékainak és a tisztítandó felületnek az élettartama csökken. A porszívó által beszívott levegő egyben a motor hűtését is szolgálja, ezért a készülékből kiáramló levegő meleg, amely a működés természetes jelensége. A szívóteljesítmény csökkenését, valamint a készülék fokozott felmelegedését okozza, ha a szívófej valamitől eltömődik. Ilyenkor ki kell tisztítani a szívófejet. Nem szabad a készüléket párás vagy vegyszergőzős helyiségben használni, valamint a porszívóval folyadékot, forró hamut, fémport felszívni.

(7) A porszívót tilos törött vagy hiányos burkolattal használni.

(8) A készülék burkolata puha, száraz, esetleg jól kicsavart mosószeres ruhával tisztítható, feszültségmentes állapotban. A készüléket csak száraz helyen szabad tárolni.

47. Speciális eszközök

69. § (1) Ez a fejezet néhány olyan speciális területet ölel fel, ahol munkavégzésünk közben több veszélyes tényező károsíthatja egészségünket, testi épségünket.

(2) Ne feledkezzünk meg sohasem arról, hogy a balesetek megelőzésének legbiztosabb módja, ha:

- a) munkaidő előtt és alatt nem fogyasztunk szeszes italt,
- b) kerüljük a kábító hatású gyógyszerek szedését,
- c) egészségesen végezzük munkánkat,
- d) betartjuk a technológiai, kezelési utasításokban foglaltakat,
- e) a kiadott egyéni védőfelszereléseket munkavégzés közben előírás szerint viseljük,
- f) rendszeresen felfrissítjük munkavédelmi ismereteinket.

70. § (1) Nyílászárók tisztítása

- (2) A nyílászárók tisztítását különösen akkor, ha a talaj- (padozat-) szintről nem lehet elvégezni, potenciálisan veszélyes tevékenységként kell kezelni, elsősorban a lezuhanás, kizuhanás veszélye miatt.
- (3) A nyílászárók tisztításának megkezdésekor – függetlenül attól, hogy talajszintről történik vagy létráról – gondoskodni kell arról, hogy a munka elvégzéséhez
- a megfelelő tér álljon rendelkezésre (a tisztítószer lehelyezésére) az ajtóknál közlekedésre,
 - az ajtó-, illetve ablakszárnyak akaratlan becsukódása, illetőleg kinyílása – kinyitása – ellen a rögzítés biztosítva legyen. Különösen a vízszintes tengelyű, fémkeretes ablakok külső felületének tisztításakor kell nagy gondot fordítani az ablakkeret rögzítésére.
- (4) Az üvegezett nyílászárók üvegfelületeinek tisztításakor meg kell vizsgálni, hogy törés, repedés nincs-e a felületen, nem okozhat-e kézsérülést. Meg kell vizsgálni a fa- vagy fémszerkezeteket is, hogy azok lemosásakor se következzen be baleset.
- (5) A csuklópántok épségét – különös gonddal a vízszintes, illetve függőleges tengely körül elforduló ablakoknál – feltétlenül ellenőrizni kell.
- (6) Az ablaktisztítás során a tárgyi biztonsági feltételek mellett gondoskodni kell a lemosáshoz szükséges víz, vegyszer előkészítéséről is. A hagyományos „mosófolyadék”-on túlmenően különböző palackba töltött hajtógázzal kipermetezhető vegyi anyagok is kiválóan alkalmasak a felületeken lévő szennyeződések feloldásához. Alkalmazásukkor figyelembe kell venni a palackok oldalán lévő használati utasítást.
- (7) Kiemelten vigyázni kell arra, hogy:
- a permet szembe, légutakba ne jusson,
 - a palackot hőszugárzásnak kitett helyre ne tegyék.
- (8) A lemosás után bőrözéskor, illetve szárazoláskor vigyázni kell arra, hogy a felületre gyakorolt nyomás ne haladja meg az üveg nyomószilárdságát. A tisztítás befejezése után a padozat tisztításáról, a rend helyreállításáról is gondoskodni kell. A kettős üvegezésű kétrétegű egyesített szárnyú, vagy kétrétegű tisztítószárnyas ablakok tisztításakor nagy gondot kell fordítani arra, hogy a rögzítő csavarok becsavarása után a szárnyrészek szorosan illeszkedjenek egymáshoz, hogy ismételt nyitáskor a keletkező káros feszültségtől az üveg nehogy összetörjön és sérülést okozzon. Vigyázni kell arra is, hogy a billenőablakok biztonsági ütközője el ne mozduljon, le ne essen, mert annak hiánya súlyos balesethez vezethet a következő tisztítás alkalmával.
- (9) Külön fel kell hívni a figyelmet a szellőzőkkel ellátott ablakok tisztítására. Ezeknél először a ventilátor csatlakozó villásdugóját a dugaszolóaljzatból ki kell húzni (még száraz kézzel), és csak akkor, ha a lapátkerekek is megállnak, lehet a tisztítást megkezdeni.

71. § (1) Irodai terek takarítása

(2) Irodai terek takarításakor az irodabútorok, a különböző elektromos irodagépek – nyomtató, számoló-, számítógép stb. – mozgatása rejthet veszélyeket. A bútorokat az elmozdulást megelőzően alaposan át kell vizsgálni, hogy a megfogni kívánt részek stabilak-e, ajtajuk nem nyílik-e ki, nem zuhanhat-e senkire a mozgatáskor eldőlő, kieső tárgy. Vigyázni kell arra, nehogy a lábak kitörjenek, az összehúzódó szőnyegbe megbotolva, elessünk, sérülést szenvedjünk. Ügyelnünk kell arra is, hogy a különböző irodagépek dugaszolóvilláit csak száraz, tiszta kézzel fogjuk meg és húzzuk ki az aljzatból. A bútorok mozgatásakor is figyeljünk oda, hogy csak a tömegnormáknak megfelelő tömegű tárgyat mozgassunk.

(3) Szőnyeg, szőnyegpadló tisztításakor – porszívózáson túl – a felületen lévő foltokat is el kell távolítani. Foltoknál attól függően, hogy milyen összetételű a szennyező anyag (sár), illetve hogy milyen alapanyagú a szőnyeg, szőnyegpadló, más és más hatású szert lehet használni. Jelenleg a gépi tisztítás a legkorszerűbb. Kézi tisztításnál a nedves és félnedves vegyszeres módszert alkalmazzuk. Gépi tisztításakor a gép tartályának a tisztítószerves nedvesítő folyadékkal történő feltöltése után

bekapcsoljuk, és egyenletes sebességgel mozgatjuk. Vigyázzunk, a csatlakozóvezeték nehogy a gép alá beszoruljon, mert a vezeték szigetelésének sérülése áramütéses balesetet okozhat.

(4) Kézi tisztításkor a félnedves vegyszeres tisztításkor a flakonból kiáramló habosított anyag elővigyázatlan használata esetén arcunkra, szemünkbe juthat, súlyos károsodást okozhat. A szelep benyomása előtt meg kell győződnünk arról, hogy a szelepnnyílás a tisztítandó felület irányában van-e. A szőnyegek tisztítása után a helyiséget gondosan ki kell szellőztetni.

(5) A takarítás befejezése után minden esetben ellenőrizzük, hogy villamos berendezések, kávéfőző, irodai berendezési tárgyak nem maradtak-e bekapcsolva. Minden esetben gondoskodnunk kell a helyiség teljes feszültségmentesítéséről.